

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/477/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215207077
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8215207077.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republik and Slovakia, a.s., so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, IČ: 649 48 242, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky zahraničnej osoby: UniCredit Bank Czech Republik and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky so sídlom Šancová 1/ A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, proti žalovaným: X./ S. Q., K.. XX.X.XXXX, O. S. XX, O., X./ V. Q., K.. XX.X.XXXX, O. S. XX, O., obe žalované zastúpené: V. Q., K.. X.X.XXXX, O. V. XX, XXX XX O., o určenie neúčinnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Darovacia zmluva uzatvorená medzi V. Q., K.. X.X.XXXX, O. V. XXXX/XX, O. ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX, v časti v ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v kat. úz. O., R. O., R. O., evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXXX a to pozemky: parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 1200 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 183 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 300 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 500 m², parcelné číslo XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere 1524 m² a stavby: rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalované, každá v 1/2 je voči žalobcovi právne neúčinná.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 4.11.2015 žiadal, aby súd určil, že právny úkon - Darovacia zmluva uzatvorená medzi V. Q., K.. X.X.XXXX, O. V. XXXX/XX, O. ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX, ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v kat. úz. Q., R. Q., R. O. evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXX a to pozemky: parcelné číslo XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 305 m², parcelné číslo XXX/ X záhrady o výmere 195 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 265 m² a nehnuteľnosti v kat. úz. O., R. O., R. O., evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXXX a to pozemky: parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², parcelné číslo XXXX/ X zastavané plochy a nádvoria o výmere 1200 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 183 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 300 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 500 m², parcelné číslo XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere 1524 m² a stavby: rozostavaný objekt na parcele číslo

XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalované, každá v 1/2 je voči žalobcovi právne neúčinná. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

1.1. Svoju žalobu odôvodnil tým, že poskytol dlžníkovi STAVBYINDUSTRIA, s.r.o. (do 12.2.2014 Kontakt Bau, s.r.o.) so sídlom Akademia Hronca 3, IČO: 36 494 763 ako dlžníkovi na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXX/SB/XX/XXX zo dňa 8.4.2011 v znení dodatku č. 1 zo dňa 17.10.2011 úver vo výške 1.100.000,- Eur s konečnou splatnosťou dňa 22.4.2019. Návratnosť úveru vyplývajúceho z predmetnej zmluvy o úvere je zabezpečená vlastnou blankozmenkou vystavenou dňa 8.4.2011 vystaviteľom Kontakt Bau, s.r.o. avalovanou zmenkovým ručiteľom V. Q. K.. X.X.XXXX, O. V. XXXX/XX, O.. Nakoľko na strane dlžníka sa vyskytli dôvody, pre ktoré žalobca bol oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, žalobca listom zo dňa 26.8.2013 oznámil dlžníkovi predčasnú splatnosť úveru vyplývajúceho zo zmluvy o úvere k 26.8.2013 a poskytol dlžníkovi 5-dňovú lehotu, ktorá začala plynúť dňom doručenia oznámenia, na splatenie jeho záväzku. Stanovená lehota uplynula dňa 8.9.2013. Žalobca zaslal list na vedomie aj zmenkovému ručiteľovi V. Q., vedomosť o splatnej pohľadávke teda zmenkový ručiteľ mal. Žalobca zaslal zmenkovému ručiteľovi a dlžníkovi oznámenie o vyplnení blankozmenky, ktorým bolo obom oznámené, že žalobca doplnil zmenku o zmenkovú sumu 821.707,52 Eur s dátumom splatnosti zmenky dňa 8.10.2015. Dlžník ani zmenkový ručiteľ svoj záväzok v stanovenej lehote nesplnili, z tohto dôvodu podal žalobca dňa 28.10.2015 na zmenkového ručiteľa návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu na sumu 100.000,- Eur. V čase splatnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere zmenkový ručiteľ vlastnil majetok, vo vzťahu ku ktorému sa domáha odporovateľnosti právneho úkonu. Pohľadávka žalobcu sa stala vymáhateľnou dňom, kedy uplynula lehota na jej plnenie, t.j. 8.9.2013. V čase, keď mal žalobca voči zmenkovému ručiteľovi vymáhateľnú pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, zmenkový ručiteľ previedol nehnuteľnosti darovacou zmluvou na žalované v 1. a 2. rade, každá v 1 - zapísané na základe rozhodnutia o povolení vkladu V XXXX/XXXX, teda v roku 2014, čo je po splatnosti pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere. Žalobca predpokladá, že žalované sú dcéry zmenkového ručiteľa. Skutočnosť, že v čase existencie splatnej pohľadávky došlo k prevodu nehnuteľnosti medzi blízkymi osobami, zakladá predpoklad, že zmenkový ručiteľ previedol svoj majetok, z ktorého by mohla byť vymáhateľná pohľadávka žalobcu uspokojená, na žalované v 1. a 2. rade s úmyslom ukrátiť žalobcu ako svojho veriteľa. Nakoľko sú žalované blízkou osobou zmenkového ručiteľa ako pôvodného vlastníka nehnuteľností, úmysel zmenkového ručiteľa, resp. vedomosť žalovaných o úmysle zmenkového ručiteľa ukrátiť veriteľa netreba preukazovať, t.j. tento úmysel sa prezumuje. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že žalované nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, S.. Ú.. Q. ďalej previedli na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.9.2015 evidovanej pod V XXXX/XXXX na tretiu osobu V. Z., O. Q. Č.. XX, K.. XX.XX.XXXX. Zároveň zmenkový ručiteľ vlastnil v čase existencie splatnej pohľadávky aj ďalší majetok zapísaný na LV č. XXXX, S.. Ú.. O., konkrétne pozemky a rozostavaná stavba rodinného domu, tento majetok na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22.9.2015 previedol na tretie osoby. Uvedená skutočnosť podľa žalobcu potvrdzuje, že z konania zmenkového ručiteľa je zjavný záujem zbaviť sa svojho majetku a tým znemožniť uspokojenie žalobcu ako veriteľa. S prihliadnutím na tieto skutočnosti možno predpokladať, že zmenkový ručiteľ nevlastní žiaden ďalší majetok, z ktorého by sa mohla uspokojiť vymáhaná pohľadávka.

2. Žalované v 1. a 2. rade v písomnom vyjadrení k žalobe uviedli, že nemali vedomosť o tom, že ich otec V. Q. má nejaké problémy so súdom a so žalobcom. Uviedli, že keď potrebovali peniaze na vysokoškolské štúdiá, otec povedal, že nemá a nech predajú pozemok v katastri obce Q., čo aj urobili. Na pozemku nebola žiadna ťarcha a nemali žiadnu vedomosť, že otec má problémy. Pozemky, ktoré ostali, sú ochotné vrátiť otcovi, aby uhradil svoje podlžnosti.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k podaniu žalovaných uviedol, že ustálená judikatúra je jednotná v otázke, že pri žalobách o určenie neúčinnosti právnych úkonov je v prípade blízkych osôb nedostatočné tvrdenie, že o problémoch dlžníka a jeho úmysle ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa, nevedeli. Uviedol, že úspešná obrana žalovanej blízkej osoby spočíva nie len v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom nevedela a ani nemohla vedieť, ale tiež v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula starostlivosť za účelom rozpoznania tohto úmyslu dlžníka a išlo pritom o náležitú starostlivosť. Zákon od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, týmto spôsobom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony (neprijímala podľa nich plnenia) na ujmu práv veriteľov dlžníka. V prípade, že sa tak nezachová, musí byť uzrozumená s tým, že veriteľ môže

požadovať uspokojenie svojej pohľadávky tiež z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu dlžníka nadobudla (rozsudok NS ČR sp.zn. 21Cdo 864/2000, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co 145/2007). Blízka osoba pritom musí preukázať, či a akú aktivitu vyvinula v dobe uzavretia odporovaného úkonu, aby úmysel dlžníka ukrátiť týmto úkonom poznala (mohla poznať) a že táto činnosť (aktivita) predstavovala s ohľadom na okolnosti prípadu náležitú starostlivosť. Ak by žiadnu takú činnosť (aktivitu) v dobe úkonu nevyvinula, alebo ak vyvinutá činnosť nepredstavovala náležitú starostlivosť, nemôže sa už z tohto dôvodu odporovacej žalobe ubrániť. Samotné tvrdenie žalovanej osoby blízkej dlžníkovi, že o jeho dlhoch a o jeho úmysle ukrátiť veriteľa uzavretím napríklad darovacej zmluvy nevedela, nakoľko jej neoznámil svoje dlhy a nemohla sa o nich dozvedieť, nie je pre ubránenie sa odporovacej žalobe postačujúce (rozsudok NS ČR so.zn. 21Cdo 864/2000). Súdna prax zaujala názor, že nepostačuje ani tvrdenie blízkej osoby, že sa nezaujímal o podnikanie blízkej osoby, že ju blízka osoba o vlastnej podnikateľskej činnosti a jej výsledkoch neinformovala; nejde o dôkaz o vyvinutí náležitej starostlivosti k poznaniu úmyslu dlžníka (rozsudok NS ČR sp.zn. 30Cdo 808/2004). Tiež nepostačuje argument o tom, že žalovaný nemal potrebu robiť žiadne kroky na poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa, alebo tvrdenie, že skutočnosť, že dlžník previedol na blízku osobu majetok, aby majetkovo zabezpečil domácnosť, čo je úplne bežná záležitosť (rozsudok NS ČR sp.zn. 30Cdo 365/2005, rozsudok NS ČR sp.zn. 21Cdo 2088/2000). Osoba dlžníkovi blízka sa môže ubrániť odporovacej žalobe len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula „starostlivosť“, aby poznala tento dlžníkov úmysel a išlo o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa, ktorý tu bol v dobe odporovateľného právneho úkonu, z ich výsledkov poznania (t.j. aby sa o tomto úmysle dozvedela). V takomto prípade nezaväži ani to, že dlžník si pri uzatváraní odporovacieho právneho úkonu vo vzťahu k žalovanému plnil svoju morálnu alebo právnu povinnosť (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12Co/145/2007).

4. Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 06.06.2017 č.k. 5C/477/2015-158 rozhodol tak, že I. darovacia zmluva uzatvorená medzi V. Q., K. X.X.XXXX, O. V. XXXX/XX, O. ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX, ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v kat. úz. Q., R. Q., R. O. evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXX a to pozemky: parcelné číslo XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 305 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 195 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 265 m² a nehnuteľnosti v kat. úz. O., R. O., R. O., evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXXX a to pozemky: parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 1200 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 183 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 300 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 500 m², parcelné číslo XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere 1524 m² a stavby: rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalované, každá v 1/2 j e voči žalobcovi právne neúčinná. II. Žalobcovi priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Voči predmetnému rozsudku podali žalované v zákonnej lehote odvolanie.

5.1. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 25.10.2018 č.k. 5Co/137/2017-211 zmenil rozsudok súdu 1. inštancie v časti pod I. vo vzťahu k neúčinnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi V. Q. a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX zo dňa 21.09.2015, ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v k.ú. Q. R. Q., R. O. evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXX a to pozemky: parcelné číslo XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 305 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 195 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 265 m² na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalovaní v 1. a 2. rade tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Vo zvyšku zrušil rozsudok súdu 1. inštancie a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5.2. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd okrem iného uviedol:

„33. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna zo sporových strán je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a opačná procesná strana je subjektom

hmotnoprávnej povinnosti. Žalovaní už nie sú nositeľkami hmotnoprávnej povinnosti vo vzťahu k nehnuteľnostiam v k.ú. Q.. Situácia k akej dôjde k prevodu vlastníctva k predmetu odporovateľného právneho úkonu je zákonom riešená v ust. § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka tým spôsobom, že v takom prípade je možné domáhať sa iba náhrady voči tomu, kto má z úkonu prospech. Ide o ten istý subjekt ako je uvedený v ust. § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pasívnu vecnú legitimitáciu ďalšieho subjektu, na ktorého bol prevedený predmet odporovateľného právneho úkonu nie je možné z ust. § 42b Občianskeho zákonníka vyvodiť.

34. Keďže sa nehnuteľnosti v k.ú. Q. už nenachádzajú u žalovaných v 1. a 2. rade, mal by veriteľ právo na náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech, teda žalované v 1. a 2. rade nie sú pasívne vecne legitimitované pri odporovacej žalobe.

35. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 388 C.s.p. z dôvodu, že neboli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku v tejto časti ani na jeho zrušenie zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti I. vo vzťahu k neúčinnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi V. Q. a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX zo dňa 21.09.2015, ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v k.ú. Q. R. Q., R. O. evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXX a to pozemky: parcelné číslo XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 305 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 195 m², parcelné číslo XXX/X záhrady o výmere 265 m² na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalovaní v 1. a 2. rade tak, že žalobu v tejto časti zamietol.“

5.3. Ďalej odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„37. Vo vzťahu k ostatným nehnuteľnostiam, ktoré ostali vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade v k.ú. O., zapísaných na LV č. XXXX, súd prvej inštancie konštatoval, že vymáhateľná pohľadávka žalobcu voči V. Q. existovala už v dobe, kedy k odporovanému právnemu úkonu došlo, keďže darovacia zmluva bola uzavretá dňa 18.09.2014, pričom zmluva o úvere bola uzavretá dňa 08.04.2011 a k predčasnemu zosplatneniu úveru došlo k u dňu 26.08.2013. Žalobca nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z iného majetku V. Q., keďže aj ďalšie nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX S..Ú.. O. boli kúpnu zmluvou prevedené na tretie osoby a iný majetok, z ktorého by mohla byť uspokojená pohľadávka žalobcu V. Q. nevlastní. Súd prvej inštancie čo do zisťovania skutkového stavu nerozlišuje ktoré nehnuteľnosti prešli kúpnu zmluvou na V. Z. a ktoré ostali v majetku žalovaných v 1. a 2. rade. Iba všeobecne sa zaoberá podmienkami odporovateľnosti. Aj keď správne súd prvej inštancie uvádza, že úspešná obrana žalovaných spočíva nielen v ich tvrdení, že úmysel dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedeli a ani nemohli vedieť, ale tiež tvrdenia o preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedeli a ani nemohli vedieť napriek tomu, že vyvinuli starostlivosť za účelom rozpoznania tohto úmyslu dlžníka a išlo pritom o náležitú starostlivosť, súd prvej inštancie sa ani v tejto otázke nezaoberal obranou žalovaných, že nehnuteľnosť im bola darovaná pre účely výživného zo strany ich otca. Preto ich časť predali a sú ochotné zvyšok vrátiť. Nezaoberal sa ani skutočnosťou, že časť nehnuteľnosti bola prevedená na tretiu osobu V. Z. a časť nehnuteľnosti prevedená nebola. Zo zisteného skutkového stavu tak ako ho opísal súd prvej inštancie vyplýva ako keby všetky nehnuteľnosti boli prevedené na tretiu osobu. Zároveň sa súd prvej inštancie riadne nezaoberal ani otázkou či ide alebo nejde o vymáhateľnú pohľadávku. Iba konštatoval, tak ako už odvolací súd uviedol vyššie, že darovacia zmluva bola uzavretá dňa 18.09.2014 a k predčasnemu zosplatneniu úveru došlo ku dňu 26.08.2013. Teda súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom neuviedol všetky dôvody pre ktoré žalobe vyhovel. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/253/2012 zo dňa 17.12.2013, v ktorom Najvyšší súd SR v otázke čo treba rozumieť pod pojmom vymáhateľná pohľadávka použitým v ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nestotožnil s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23.12.1999 sp.zn. 3Cdo/102/99, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 44/2001. Aj podľa názoru dovolacieho súdu pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka treba rozumieť takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným, teda právne neúčinným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ust. § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t.j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom,

podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, alebo keby išlo len o pohľadávku dospelú, či splatnú, teda žalovateľnú. S uvedeným právnym názorom Najvyššieho súdu SR odvolací súd plne súhlasí.,

6. Súd po zrušení rozsudku tunajšieho súdu odvolacím súdom vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.06.2020, na ktoré riadne a včas predvolal žalobcu a zástupcu žalovaných. Na pojednávanie sa dostavil žalobca a žalovaná v 1. rade. Zástupca žalovaných sa na pojednávanie, napriek riadne a včas doručenému predvolaniu, nedostavil, pričom svoju neúčast' nijako neospravedlnil. Keďže boli splnené procesné podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti zástupcu žalovaných, súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

7. Na nariadených pojednávaniach v priebehu celého súdneho konania súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to zmluvy o úvere, dodatku k zmluve o úvere, oznámenia o vyplnení blankozmenky, zmenky, návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 10.5.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-52 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.10.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-60, darovacej zmluvy, kúpnej zmluvy, rozhodnutí Okresného úradu Bardejov, katastrálny odbor, listov vlastníctva, zápisníc o pojednávaní zo spisu Okresného súdu Bardejov sp.zn. 3C/344/2015, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca ako veriteľ a spoločnosť Kontakt Bau, s.r.o. so sídlom Partizánska 1265/21, 085 01 Bardejov, IČO: 36 494 763 ako dlžník konajúci konateľom V. Q., K.. X.X.XXXX uzatvorili dňa 8.4.2011 zmluvu o úvere č. XXXXXX/SB/XX/XXX, na základe ktorej žalobca poskytol dlžníkovi úver vo výške 1.100.000,- Eur s dňom konečnej splatnosti úveru dňa 22.4.2019. V článku VI. Zabezpečenie zmluvy o úvere sa dlžník zaviazal vystaviť banke ako prvému majiteľovi (remitentovi), podľa osobitnej dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky, zmenku, ktorá je pri vydaní neúplná a ktorú je v chýbajúcich údajoch oprávnený vyplniť jej majiteľ (blankozmenka), ak zabezpečená pohľadávka nebude splnená riadne a včas. Zaplatenie tejto zmenky bolo zaručené zmenečným ručením zmenečného ručiteľa: V. Q., K.. X.X.XXXX, I. O. V. XXXX/XX, O..

9. Z Dodatku č. 1 k zmluve o úvere číslo XXXXXX/SB/XX/XXX zo dňa 17.10.2011 vyplýva, že ku dňu predchádzajúcemu dňu podpísania dodatku suma dlžníkovi poskytnutých a žalobcovi nevrátených finančných peňažných prostriedkov je 985.420,- Eur.

10. Z oznámenia žalobcu o vyplnení blankozmenky zo dňa 8.10.2015 vyplýva, že žalobca využil svoje oprávnenie požadovať okamžité zaplatenie celého zostatku úveru a úver sa stal splatným dňa 26.8.2013. Ku dňu 8.10.2015 splatný zostatok úveru predstavuje sumu v celkovej výške 827.707,52 Eur. Zároveň žalobca oznámil dlžníkovi a zmenečnému ručiteľovi, že ako majiteľ blankozmenky z dôvodu neplnenia úveru riadne a včas vyplnil dňa 8.10.2015 chýbajúce údaje v blankozmenke a to zmenkovú sumu 827.707,52 Eur a dátum splatnosti zmenky 8.10.2015.

11. Zo zmenky vystavenej dňa 8.4.2011 vyplýva, že spoločnosť Kontakt Bau, s.r.o., so sídlom Partizánska 1265/21, 085 01 Bardejov, IČO: 36 494 763 sa zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu 827.707,52 Eur so splatnosťou dňa 8.10.2015. Ako ručiteľ je na zmenke uvedený V. Q., K.. X.X.XXXX, O. V. XXXX/XX, O..

12. Z návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu zo dňa 27.10.2015 vyplýva, že žalobca sa voči V. Q.É. K.. X.X.XXXX na základe zmenky vystavenej dňa 8.4.2011 domáhal na Okresnom súde Prešov vydania zmenkového platobného rozkazu. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 10.5.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-52 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.10.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-60 uložil V. Q., K.. X.X.XXXX zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 100.000,- Eur, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy odo dňa 9.10.2015 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 % zo zmenkovej sumy vo výške 333,33 Eur a nahradiť trovy konania vo výške 6.000,- Eur. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.7.2016 a vykonateľnosť dňa 12.7.2016.

13. Z darovacej zmluvy zo dňa 18.9.2014 uzatvorenej medzi darcom V. Q., K.. X.X.XXXX a žalovanými ako obdarovanými vyplýva, že darca ako výlučný vlastník daroval nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania svojím deťom, t.j. žalovaným, každej v 1. Vklad vlastníckeho práva žalovaných k

predmetným nehnuteľnosťami na základe darovacej zmluvy bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Bardejov, katastrálny odbor zo dňa 25.9.2014, číslo vkladu V XXXX/XX.

14. Z kúpnej zmluvy zo dňa 10.8.2015 uzatvorenej medzi žalovanými ako predávajúcimi a V. Z.S., K.. XX.XX.XXXX, O. Q. XX, XXX XX Y. ako kupujúcim vyplýva, že žalované previedli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. úz. Q., ktoré sú predmetom tohto konania na kupujúceho. Vklad vlastníckeho práva kupujúceho k predmetným nehnuteľnostiam na základe kúpnej zmluvy bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Bardejov, katastrálny odbor zo dňa 21.9.2015, číslo vkladu V XXXX/XXXX.

15.1. Z rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 15.05.2019 č.k. 3C/344/2015-246 vyplýva, že Prima banka Slovensko, a.s. Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 757 951 v procesnom postavení žalobcu sa voči S. Q., V. Q. U. V. Z. v procesnom postavení žalovaných domáha vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy, ktorej vyslovenia neúčinnosti sa domáha v tomto konaní aj žalobca.

15.2. Z výsluchu žalovanej v 1. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp.zn. 3C/344/2015 zaznamenatej v zápisnici o pojednávaní zo dňa 23.04.2018 a zo dňa 13.02.2019 vyplýva, že ich rodičia sa rozviedli a preto bolo pristúpené k uzavretiu darovacej zmluvy. Darovacia zmluva bola ako vysporiadanie vzťahov medzi rodičmi po rozvode. V tom čase boli vzťahy medzi nimi zlé. S výhradou to bolo dané žalovaným, že môžu predmetné nehnuteľnosti predať ďalej len so súhlasom otca. Ďalej vyplynulo, že nemala vedomosť o veriteľoch otca a ani o jeho aktivitách. Zároveň uviedla, že si nepamätá, či sa informovala v čase prevodu nehnuteľností o tom, aké sú záväzky jej otca.

15.2. Z výsluchu žalovanej v 2. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp.zn. 3C/344/2015 zaznamenatej v zápisnici o pojednávaní zo dňa 13.02.2019 vyplýva, že pred septembrom 2014 došlo k odpredaju bytu a každá zo žalovaných mala dostať po 4.000,- Eur. Otcom boli oslovené na požičanie týchto peňazí, pričom následne im oznámil, že nemá možnosť im tieto peniaze vrátiť a preto previedol tieto nehnuteľnosti. Vo vzťahu k dlhom, k pasívam zo strany otca uviedla, že o týchto sa vôbec neinformovala.

16. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

17. Podľa § 42a ods. 3 Občianskeho zákonníka, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

- a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),
 - b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,
 - c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,
 - d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34 % v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,
- alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

18. Podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právny úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

19. Podľa § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

20. Podľa § 42b ods. 3 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právny nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

21. Podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným

právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

22. Podľa § 391 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

23. Podľa § 391 ods. 2 C.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

24. Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

25. Tunajší súd ako súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní o žalobe žalobcu je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný právnym názorom, ktorý v svojom rozhodnutí zo dňa 25.10.2018 uviedol odvolací súd (odsek 5. odôvodnenia).

26. Po právoplatnosti prvého výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.10.2018 č.k. 5Co/137/2017-211 zostalo po rozhodnutí odvolacieho súdu predmetom konania odporovacia žaloba žalobcu vo vzťahu k neúčinnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi V. Q. a žalovanými ako obdarovanými, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor pod číslom V XXXX/XXXX zo dňa 21.09.2015, ktorej predmetom prevodu bolo vlastnícke právo darcu v podiele 1/1 k nehnuteľnosti v k.ú. O., R. O., R. O. evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálny odbor na LV č. XXXXX a to pozemky: parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 1200 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 183 m², parcelné číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 300 m², parcelné číslo XXXX/X orná pôda o výmere 500 m², parcelné číslo XXXX/X trvalé trávnaté porasty o výmere 1524 m² a stavby: rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 114 m², rozostavaný objekt na parcele číslo XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 217 m², na základe ktorej sa vlastníkom predmetu prevodu stali žalované, každá v 1.

27. Účelom inštitútu odporovateľnosti právneho úkonu je najmä zabezpečiť občianskoprávnú ochranu veriteľa pred právnymi úkonmi dlžníka v prípade, že týmito právnymi úkonmi dlžníka dochádza k ukráteniu veriteľa. Podstata odporovateľnosti právneho úkonu spočíva v tom, že na rozdiel napríklad od neplatnosti právneho úkonu, odporovateľný právny úkon, ktorý je inak platným právnym úkonom, stráca na základe právoplatného súdneho rozhodnutia účinnosť výlučne voči veriteľovi. Pritom platnosť odporovateľného právneho úkonu voči tretím osobám zostáva zachovaná.

28. V zmysle § 42a § 42b Občianskeho zákonníka súd pri rozhodovaní o odporovacej žalobe skúma splnenie zákonných podmienok, ktorými sú: a) existencia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, b) existencia právneho úkonu dlžníka v posledných troch rokoch od podania žaloby, c) ukrátenie veriteľa právnym úkon dlžníka, d) existencia úmyslu dlžníka ukrať právnym úkonom veriteľa a e) vedomosť tretej osoby o úmysle dlžníka ukrať právnym úkonom veriteľa.

29. Pokiaľ ide o existenciu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa ako prvej podmienky pre úspešnosť odporovacej žaloby, súd poukazuje na to, že pojem „vymáhateľná pohľadávka“ nie je v súdnej praxi interpretovaná jednotne. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (R 44/2001) sa vymáhateľnou pohľadávkou rozumie taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať na súde v základnom konaní, a teda pojem „vymáhateľný“ nemožno interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporováciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím. Na druhej strane Najvyšší súd ČR vyslovil názor, že vymáhateľnou pohľadávkou je taká pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím, alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia / exekúciu/ (Rc 12/2003). K tomuto názoru sa neskôr priklonil aj Najvyšší súd SR (6Cdo/253/2012 zo dňa 17.03.2013), ktorý konštatoval, že pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka treba rozumieť takú pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím

alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.10.2018 rovnako poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/253/2012 majúce za to, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka treba rozumieť takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca disponuje v zmysle vyššie definovaného vymáhateľnou pohľadávkou. Ako vyplýva z odseku 12. odôvodnenia rozsudku, žalobca má Okresným súdom Prešov priznanú pohľadávku vykonateľným súdnym rozhodnutím a to rozsudkom zo dňa 10.05.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-52 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.10.2016 č.k. 18CbZm/36/2015-60 súd uložil V. Q., K.. X.X.XXXX zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 100.000,- Eur, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy odo dňa 9.10.2015 do zaplatenia, odmenu vo výške 1/3 % zo zmenkovej sumy vo výške 333,33 Eur a nahradiť trovy konania vo výške 6.000,- Eur. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.7.2016 a vykonateľnosť dňa 12.7.2016.

31. Za odporovateľný právny úkon možno označiť každý právny úkon dlžníka, ktorým sa dlžník zbavil svojho majetku, bol platne urobený a bol urobený v posledných troch rokoch. Takýto právny úkon dlžníka môže mať rôznu právnu formu. Jednak môže ísť o scudzovací právny úkon (darovacia zmluva alebo kúpna zmluva), ale aj o akýkoľvek čin, ktorými sa zhoršuje vyhládka veriteľa na uspokojenie pohľadávky. Osobitný význam majú v praxi scudzovacie zmluvy, z nich najmä tie, ktorými sa prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Zmluva o prevode nehnuteľnosti predstavuje tzv. nadobúdaci titul a hoci z takejto zmluvy vznikajú jej účastníkom práva a povinnosti, k prechodu vlastníckeho práva podľa nej ešte nedochádza, keďže prechod vlastníckeho práva nastáva až vkladom vlastníckeho práva vykonaným na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu ako správcu katastra o jeho povolení.

32. V danom prípade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že V. Q. ako dlžník žalobcu uzatvoril dňa 18.09.2014 v písomnej forme darovaciu zmluvu, ktorou daroval žalovaným v 1. a 2. rade ako svojim dcéram nehnuteľnosti, pričom k povoleniu vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaných, na základe tejto darovacej zmluvy, došlo dňa 25.09.2014, číslo vkladu V XXXX/XX. Trojročná lehota na podanie odporovacej žaloby márne uplynula dňa 25.09.2014, pričom žalobca podal odporovaciu žalobu na súd dňa 04.11.2015. Na základe uvedeného bolo možné konštatovať, že predmetná darovacia zmluva uzatvorená podľa § 628 Občianskeho zákonníka, na ktorej základe došlo dňa 25.09.2014 k prevodu vlastníckeho práva, je platným právnym úkonom (keď na základe tejto zmluvy prebehlo vkladové konanie, v rámci ktorého nebol namietaný žiadny dôvod jej neplatnosti), ktorý bol urobený v posledných troch rokoch pred podaním žaloby žalobcom. Týmto mal súd preukázanú aj druhú podmienku pre podanie odporovacej žaloby.

33. Pod podmienkou ukrátenia veriteľa právnym úkonom dlžníka treba rozumieť odňatie možnosti veriteľa, aby sa jeho pohľadávka mohla reálne uspokojiť z majetku dlžníka. Nie je pritom dôležité, aký veľký bol majetok dlžníka v rozhodnej dobe, ale to, že tento majetok bol odporovateľným právnym úkonom zmenšený. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že právne úkony dlžníka ukracujú pohľadávku veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka, a ak má v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, hoci - nebyť týchto úkonov - by sa z majetku dlžníka uspokojil. Z odporovateľných právnych úkonov majú význam tie, pri ktorých dlžník nedostal buď žiadne alebo podstatne nižšie protiplnenie, než sa všeobecne očakávalo.

34. Z predmetnej darovacej zmluvy vyplývalo, že V. Q. previedol vlastnícke práva k viacerým nehnuteľnostiam v kat.úz. Q. a v kat.úz. O. a vzhľadom na hodnotu týchto nehnuteľností, ako aj bezodplatný charakter darovacej zmluvy, podľa názoru súdu sa dlžník V. Q. darovacou zmluvou zbavil svojho majetku bez toho, aby zaň dostal akúkoľvek protihodnotu. Na základe tejto skutočnosti, darovacia zmluva predstavovala právny úkon, ktorý viedol k zmenšeniu majetku dlžníka V. Q.. Následkom toho potom bolo, že žalobca ako veriteľ, nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka V. Q. a nebyť tohto právneho úkonu (darovacej zmluvy), veriteľ by uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka aspoň čiastočne dosiahol. Zároveň z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že V. Q. nevlastní žiaden podstatný majetok, z ktorého by sa mohla uspokojiť vymáhateľná pohľadávka žalobcu.

35. Občiansky zákonník ako ďalší predpoklad odporovateľnosti spomína úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa. Keďže nekonkretizuje o aký druh úmyslu ide, môže ísť o priamy úmysel (tzn. vedomosť dlžníka, že svojím konaním ukracuje svojho veriteľa a že tento následok chce aj spôsobiť), ale i o nepriamy úmysel (tzn. vedomosť dlžníka o tom že svojím právnym úkonom môže ukrátiť svojho veriteľa a že bol s týmto následkom uzročený). Preukázanie úmyslu dlžníka je jednou z najzložitejších a najpodstatnejších otázok odporovateľnosti právneho úkonu, avšak v prípade, ak je „druhou stranou“ odporovateľného úkonu osoba blízka dlžníkovi, preukázanie tohto úmyslu dlžníka veriteľom nie je podmienkou odporovateľnosti právneho úkonu. V takom prípade sa úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa predpokladá a závisí výlučne od blízkej osoby, aby preukázala opak, teda že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať. Blízkymi osobami dlžníka sa v tomto prípade podľa § 116 Občianskeho zákonníka rozumejú jeho príbuzní v priamom rade, súrodenci, manžel a iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

36. V danom prípade však nebolo sporné, že druhou stranou odporovateľného právneho úkonu dlžníka V. Q.É. boli jeho dcéry, ktoré podľa § 116 Občianskeho zákonníka predstavovali blízku osobu dlžníka, pri ktorých sa úmysel dlžníka V. Q. ukrátiť žalobcu predpokladá a dôkazné bremeno na preukázanie opaku v tomto prípade prechádza na žalovaných v 1. a 2. rade. Žalované v konaní (v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie) tvrdili, že nehnuteľnosti im boli darované pre účely výživného zo strany ich otca. Avšak v tomto smere neprodukovali a ani nenavrhovali žiadne dôkazy. Keďže z podania strán sporu vyplynulo, že na tunajšom súde prebieha na podklade žaloby iného veriteľa V. Q. ďalšie konanie o odporovateľnosť právneho úkonu, ktorým je predmetná darovacia zmluva, súd z predmetného súdneho spisu oboznámil zápisnice o pojednávaníach, na ktorých boli vykonané výsluchy žalovaných. Z nich žiadne skutočnosti dokazujúce, že nehnuteľnosti mali byť darované pre účely výživného nevyplynuli. Práve naopak, to čo vyplynulo z vykonaných výsluchov žalovaných v konaní sp.zn. 3C/344/2015 (odsek 15. odôvodnenia) je v rozpore s tvrdením žalovaných v tomto konaní. Zároveň si vo svojich výpovediach ohľadne dôvodu uzavretia darovacej zmluvy vzájomne odporujú samotné žalované. Žalovaná v 1. rade tvrdila, že uzavretie darovacej zmluvy súviselo s vysporiadaním vzťahov ich rodičov po rozvode a žalovaná v 2. rade zas tvrdila, že uzavretie darovacej zmluvy súviselo s tým, že otec im nevedel vrátiť peniaze, ktoré mu požičali, tak im previedol nehnuteľnosti. Vzhľadom k vyššie uvedenému nebol zo strany žalovaných vyvrátený zákonný predpoklad o úmysle dlžníka V. Q. uzatvorením darovacej zmluvy ukrátiť uspokojenie pohľadávky jeho veriteľa, t.j. žalobcu.

37. Posledným predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu, spočívajúcom vo vedomosti tretej osoby o úmysle dlžníka ukrátiť právnym úkonom veriteľa platí, že osoba blízka tomuto dlžníkovi (v danom prípade žalované), sa môže podľa § 42 ods. 2 Občianskeho zákonníka ubrániť odporovacej žalobe, len ak dôkazne preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa odporovateľným úkonom nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie tohto dlžníkovho úmyslu. To znamená, že úspešná obrana žalovaných, ktorí sú blízkou osobou dlžníka musí spočívať nielen v tvrdení, že o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa nevedeli a ani nemohli vedieť, ale tiež v tvrdení a dôkaznom preukázaní toho, že v danej veci vyvinuli náležitú starostlivosť na poznanie toho, či dlžník má, alebo nemá úmysel ukrátiť veriteľa.

38. V danom prípade však súd musel konštatovať, že zo strany žalovaných ako blízkych osôb dlžníka V. Q., podľa § 116 Občianskeho zákonníka, neboli v konaní produkované ani len tvrdenia a teda ani dôkazy na preukázanie, že vyvinuli náležitú starostlivosť na zistenie úmyslu dlžníka. Bolo preto na žalovaných, aby si splnili dôkaznú povinnosť a navrhli také dokazovanie, z ktorého by nepochybne vyplynulo, že boli naplnené vyššie uvedené podmienky ubránenia sa odporovacej žalobe vo vzťahu k ich osobe. Museli preukázať, či a akú vyvinuli v dobe uzavretia odporovaného úkonu činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka ukrátiť týmto úkonom veriteľa poznali (mohli poznať) a že táto činnosť (aktivita) predstavovala s ohľadom na okolnosti prípadu náležitú starostlivosť. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že zo strany žalovaných nebola preukázaná žiadna aktivita v dobe uzavretia darovacej zmluvy, ktorou by vyvinuli snahu zistiť úmysel dlžníka pri uzatváraní darovanej zmluvy, preto sa z tohto dôvodu nemôžu ubrániť odporovacej žalobe. Samotné tvrdenie žalovaných, že o finančných problémoch otca nevedeli, nie je pre ubránenie sa odporovacej žalobe postačujúce.

39. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a dôvody súd dospel k záveru, že V. Q.S.Ý. ako dlžník žalobcu, darovacou zmluvou zo dňa 18.09.2014, na základe ktorej previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat.úz. O. na žalované ku dňu 25.09.2014, ukrátil žalobcu ako svojho veriteľa tým, že zmenšil svoj majetok, čím znemožnil žalobcovi uspokojiť svoju vymáhateľnú pohľadávku v sume 100.000,00 Eur s príslušenstvom a nebyť tejto darovacej zmluvy, žalobca by svoju pohľadávku z majetku dlžníka aspoň čiastočne mohol uspokojiť.

40. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, súd žalobe žalobcu vyhovel, keď žalobca preukázal naplnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle § 42a a 42b Občianskeho zákonníka a preto určil predmetnú darovaciu zmluvu vo vzťahu k nehnuteľnostiam v kat.úz. O. voči žalobcovi za právne neúčinnú.

41. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

45. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal voči žalovaným určenia neúčinnosti darovacej zmluvy predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v kat.úz. Q. a v kat.úz. O.. Keďže rozsudkom Krajského súdu v Prešove (odsek 5. odôvodnenia) bola žaloba žalobcu ohľadne nehnuteľností v kat.úz. Q. zamietnutá a vo vzťahu k nehnuteľnostiam v kat.úz. O. tunajší súd týmto rozsudkom žalobe v tejto časti vyhovel, súd postupom podľa § 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 C.s.p. aplikujúc ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p. priznal pomerne úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovaným nárok na pomernú náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v rozsahu 75 %, pričom zohľadnil pri určení pomeru úspechu výmeru pozemkov ako aj skutočnosť, že predmetom konania v kat.úz. O. okrem pozemkov boli aj rozostavané objekty. O samotnej výške týchto trov konania bude v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).